

PADOMES IETEIKUMS**(2018. gada 13. jūlijs)****par Dānijas 2018. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Dānijas 2018. gada konverģences programmu**

(2018/C 320/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2017. gada 22. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2018. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2018. gada 22. martā. Komisija 2017. gada 22. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾ pamata arī pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Dānija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (2) 2018. gada ziņojums par Dāniju tika publicēts 2018. gada 7. martā. Tajā tika izvērtēts, kā Dānija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2017. gada 11. jūlijā ⁽³⁾, tika izvērtēti turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Dānijas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) Dānija savu 2018. gada valsts reformu programmu un 2018. gada konverģences programmu iesniedza 2018. gada 24. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (4) Attiecīgie šai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁽⁴⁾ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās

⁽¹⁾ OVL 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OVL 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

⁽³⁾ OVC 261, 9.8.2017., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OVL 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu, Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

- (5) Uz Dāniju pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa. Valdība savā 2018. gada konverģences programmā plāno panākt nominālo deficītu 0,7 % apmērā no IKP 2018. gadā un arī turpmāk visā programmas periodā līdz 2025. gadam izpildīt vidēja termiņa budžeta mērķi, proti, panākt strukturālo deficītu 0,5 % apmērā no IKP. Kā teikts 2018. gada konverģences programmā, ir paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies līdz 35,6 % 2018. gadā un turpinās samazināties līdz 34,2 % 2020. gadā, bet pēc tam līdz 2025. gadam tā palielināsies līdz gandrīz 40 %. Makroekonomikas scenārijs, kas ir minētās budžeta prognozes pamatā, programmas periodā ir ticams. Pamatojoties uz Komisijas 2018. gada pavasara prognozi, tiek prognozēts, ka 2018. gadā strukturālā bilance sasniegs pārpalikumu 0,3 % apmērā no IKP un 2019. gadā – 0,9 % apmērā no IKP, kas nedaudz pārsniedz 2018. gada konverģences programmas mērķi un vidēja termiņa budžeta mērķi. Kopumā Padome uzskata: ir paredzams, ka Dānija 2018. un 2019. gadā ievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.
- (6) Darbaspēka piedāvājuma nodrošināšana demogrāfisku pārmaiņu laikā un pievēršanās draudošajam darbaspēka trūkumam atsevišķās nozarēs ir priekšnoteikums ilgtspējīgai Dānijas izaugsmei. Reformas, kuru mērķis ir palielināt dalības un absolvēšanas līmeni profesionālajā izglītībā un apmācībā un labāk attīstīt digitālo prasmju līmeņus, varētu palielināt kvalificētu darbinieku piedāvājumu. Turklāt šajā saistībā lietderīgi būtu pasākumi, kas paredzēti, lai darba tirgū efektīvāk iekļautu atstumtās un nelabvēlīgā situācijā esošās grupas. Tas attiecas uz jauniešiem ar zemu izglītības līmeni, cilvēkiem ar ierobežotām darba spējām un invaliditāti un migrantu izcelsmes personām. Nesenie integrācijai darbā veltītie pasākumi tika uzsākti lēnām, tomēr, šķiet, ka tie uzlabo neseni ieradušos bēgļu stāvokli. Migrantu izcelsmes bērnu integrācija izglītības sistēmā joprojām ir būtiska problēma, kā rezultātā viņu izglītības rezultāti vidēji ir zemāki nekā citiem bērniem.
- (7) Būtisks ir liels ražīguma pieaugums, lai atbalstītu ekonomikas izaugsmi, saglabātu salīdzinoši augsto labklājības līmeni Dānijā un nodrošinātu valsts konkurētspēju. Lai gan Dānijas ražīguma līmenis salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm ir augsts, ražīguma pieaugums jau ilgāku laiku samazinās un pastāv virkne iespējamo traucējumu ražīguma pieaugumam (ko konstatējusi arī Dānijas Produktivitātes padome un Konkurences iestāde). Gausa ražīguma attīstība ir raksturīga jo īpaši uz iekšzemi orientētiem pakalpojumiem, saistībā ar kuriem valdība 2017. gadā veica tikai ierobežotus pasākumus konkurences palielināšanai un kuros dažas daļas, piemēram, hipotēku bankas, nav pakļautas ārvalstu konkurencei. Vāja konkurence vairākās uz iekšzemi orientētu pakalpojumu nozarēs (piemēram, mazumtirdzniecības, finanšu, sabiedrisko pakalpojumu sadales nozarē, transporta nozarē un farmācijas preču vairumtirdzniecības nozarē) joprojām ietekmē ražīgumu, investīcijas un darbvieta radīšanu.
- (8) Pēc vairākiem gadiem, kad ievērojami pieauga mājokļu cenas, veidojas pārāk augstas vērtības risks, jo īpaši galvenajās pilsētu teritorijās. Eiropas Sistēmisko risku kolēģija izdeva brīdinājumu astoņām Savienības valstīm, tostarp Dānijai, norādot uz mājokļa īpašumu sektora neaizsargātību vidējā termiņā, kas izskaidrojams ar mājokļu cenu pieaugumu apvienojumā ar lieliem māsaimniecību parādiem. Māsaimniecības 2017. gadā turpināja samazināt savu parādu, bet tas joprojām ir viens no lielākajiem Savienībā (procentos no IKP) un saskaņā ar Komisijas aplēsēm pārsniedz ar ekonomikas pamatiem nodrošināto līmeni un piesardzības robežvērtības. Turklāt kopš 2013. gada to hipotēku daļa, kurām ir ļoti liela aizdevumu attiecība pret ienākumiem, ir strauji pieaugusi, jo īpaši Kopenhāgenā un ap to. Dānijas iestādes ir pieņēmušas vairākus jaunus makroprudenciālos pasākumus, lai vēl vairāk ierobežotu riskantu aizdevumu ņemšanu (spēkā no 2018. un 2020. gada), un ieviesušas īpašuma nodokļa reformu (spēkā no 2021. gada), lai risinātu reģionālu nelīdzsvarotību attiecībā uz mājokļu cenām. Tomēr ļoti liela aizdevumu attiecība pret ienākumiem apvienojumā ar lielu parādu, kam ir liels procentu likmju jutīgums, un, iespējams, pārāk augstu novērtētajām mājokļu cenām palielina cenu korekcijas risku, kas varētu kaitēt reālajai ekonomikai un banku nozarei.
- (9) Komisija 2018. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi visaptverošu Dānijas ekonomikas politikas analīzi un to publicējusi 2018. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2018. gada konverģences programmu, 2018. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Dānijas iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas nodrošināšanā Dānijā, bet arī to, cik lielā mērā tās atbilst Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā vajadzību nostiprināt Savienības vispārējo ekonomikas pārvaldību, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.

- (10) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2018. gada konverģences programmu un uzskata ⁽¹⁾, ka ir gaidāms, ka Dānija ievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus,

AR ŠO IESAKA Dānijai 2018. un 2019. gadā rīkoties šādi.

1. Palielināt konkurenci uz iekšzemi orientētu pakalpojumu nozarēs, piemēram, sabiedrisko pakalpojumu sadales nozarē un finanšu nozarē.

Briselē, 2018. gada 13. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
H. LÖGER

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.